

Hội nghị Sản Phụ khoa
Việt - Pháp - Châu Á - Thái Bình Dương
Lần thứ 17
TP. HCM, ngày 18 & 19/5/2017

CHIEN-NAN LEE

Giáo sư

Chủ tịch Hội chu sinh châu Á & châu Đại Dương (FAOPS)
Khoa Phụ sản – Bệnh viện Đại học Quốc gia Đài Loan

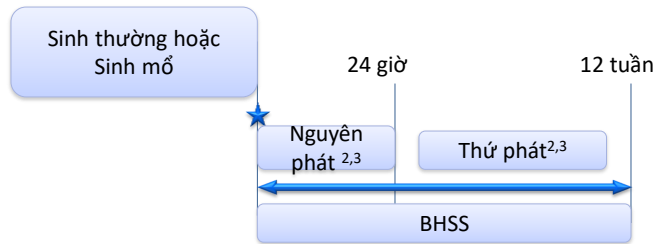
Xử trí Băng Huyết Sau Sinh

GS BS Chien-Nan, Lee
Chủ tịch FAOPS
Đại học Quốc Gia Đài Loan
Khoa Sản Phụ Khoa
2017/05/18

Băng huyết sau sinh: Định nghĩa

Băng huyết sau sinh (BHSS) được định nghĩa là mất ≥ 500 mL máu sau sinh ngã âm đạo hoặc ≥ 1000 mL trong vòng 24 giờ đầu sau mổ lấy thai – Hội Sản Phụ Khoa Canada ¹

PPH, post-partum haemorrhage; SOGC, Society of Obstetricians and Gynecologists of Canada

1. Leduc D et al. *J Obstet Gynaecol Can*. 2009;31(10):980-993.

2. Schuurmans N et al. *J Am Obstet Gynaecol Can*. 2000;22(4):271-281.

3. WHO guidelines for the management of post-partum haemorrhage and retained placenta. http://whqlibdoc.who.int/publications/2009/9789241598514_eng.pdf. Accessed July 16, 2012.

3

Bệnh sinh

DIC, disseminated intravascular coagulation; ITP, idiopathic thrombocytopenic purpura.

1. Leduc D et al. *J Obstet Gynaecol Can*. 2009; Oct;31(10):980-993.

2. Carroli G et al. *Best Pract Res Clin Obstet Gynaecol*. 2008;22:999-1012. doi:10.1016/j.bpobgyn.2008.08.004

4

Chiến lược xử trí BHSS

- **Biến chứng nghiêm trọng nhất của giai đoạn 3 chuyển dạ là BHSS^{1,2}**
  - Đa số tử vong xảy ra trong 4 giờ đầu sau sinh
- **Các tiếp cận then chốt để giảm tác động của BHSS**
  - Phòng ngừa ^{3,6}
    - Xác định các yếu tố nguy cơ ²
    - Xử trí giai đoạn 3 chuyển dạ⁴
      - Xử trí tích cực giai đoạn 3 chuyển dạ làm giảm nguy cơ BHSS và nên áp dụng cho tất cả các thai phụ – Hội SPK Canada, WHO^{2,6}
  - Điều trị ^{3,6}
    - Phát hiện sớm
    - Can thiệp nhanh và phù hợp

AMTSL, active management of third stage of labour; PPH, post-partum haemorrhage; SOGC, Society of Obstetricians and Gynecologists of Canada; WHO, World Health Organization

1. Pridemore WJ et al. *Cochrane Database Syst Rev*. 2008;(3):CD000007. doi: 10.1002/14651858.CD000007
2. Leche D et al. *J Obstet Gynaecol Can*. 2009;31(10):986-995.
3. Schaumann N et al. *J Am Obstet Gynaecol Soc*. 2010;25(4):271-281.
4. International Federation of Obstetrics and Gynecology, International Confederation of Midwives. *J Obstet Gynaecol Can*. 2004;26(12):1109-1109, 1108-1111.
5. Noren LC. *Am Fam Physician*. 1997;55(2):633-640.
6. WHO guidelines for the management of post-partum haemorrhage and retained placenta. http://whqlibdoc.who.int/publications/2009/9789241598514_eng.pdf. Accessed July 16, 2012.

5

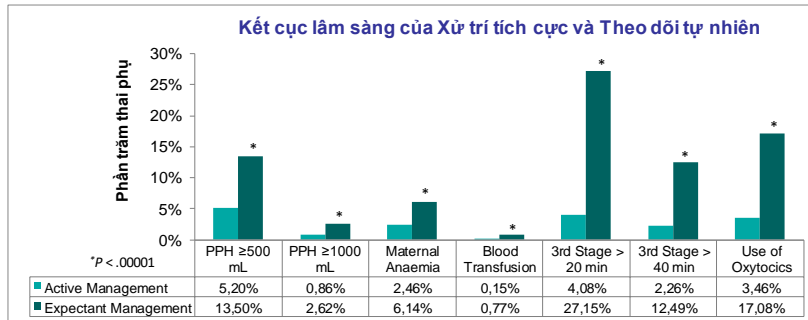
Chiến lược xử trí Giai đoạn 3 chuyển dạ

1. Pridemore WJ et al. *Cochrane Database Syst Rev*. 2008;(3):CD000007. doi: 10.1002/14651858.CD000007
2. Barton L and Wing D. *Obstetric: Normal and Problem Progression*. 5th ed. Churchill Livingstone; 2007:322-343.
3. International Confederation of Midwives. *J Midwifery Prim Health*. 2004;49(1):76-77. doi: 10.1111/j.1542-2011.2004.00442.x
4. Induction of labour. RCOG guidelines. Available at: <http://www.rcog.org.uk/Incomedia/Inco/medias/Inco/Inco2012/211553/41285.pdf>. Accessed on August 29, 2012.
5. Pridemore W, O'Connell M. *A Text Book of Postpartum Haemorrhage*. Dunoon, UK: Scepter Publishing; 2006:98-113.
6. Rogers CM et al. *Cochrane Database Syst Rev*. 2011;(1):CD007413. doi: 10.1002/14651858.CD007413.pub3

6

So sánh xử trí tích cực giai đoạn 3 với theo dõi tự nhiên

- Xử trí tích cực giai đoạn 3 làm giảm nguy cơ BHSS, rút ngắn giai đoạn 3 chuyển dạ.
- Xử trí tích cực giai đoạn 3 chuyển dạ nên được áp dụng thường quy cho thai phụ sinh thường

PPH, post-partum haemorrhage

Pedwell WJ et al. *Cochrane Database Syst Rev*. 2000(3):CD000007. doi:10.1002/14651858.CD000007

7

Các thuốc gò Tử cung – Tổng quan

- Các thuốc gò tử cung thúc đẩy các cơn gò để phòng ngừa đỡ tử cung và tăng tốc độ sổ nhau¹

Nhóm thuốc	Ví dụ	Cơ chế tác động
Oxytocin	Oxytocin	• Gắn vào các thụ thể oxytocin và kích thích cơ cơ trơn tử cung ²
Đồng vận oxytocin tác dụng dài	Carbetocin	• Giống oxytocin, nhưng thời gian tác động trên tử cung kéo dài hơn ²
Ergot alkaloids	Ergometrine	• Tăng hoạt động cơ cơ đáng kể ² • Tạo cơn gò tử cung thông qua cơ chế kênh canxi và tác động actin-myosin ²
Prostaglandins	Misoprostol	• Gây chín muồi cổ tử cung ⁴ • Tăng cơn gò tử cung thông qua thư giãn cơ trơn cổ tử cung và tăng canxi nội bào ¹

1. Leche D, et al. *J Obstet Gynaecol Can*. 2009; 31(10):980-993.

2. Pridemills W, O'Connell M, in: *A Textbook of Postpartum Hemorrhage: A Comprehensive Guide to Evaluation, Management and Surgical Intervention*. 2006:98-113. (Link) <http://www.wiley.com/india/pdf/978140511991.pdf>

3. *Alliance Pharmaceuticals, Systematic Summary of Product Characteristics*. 2014. (Link) <http://www.medicines.org.uk/omc/medicine/133/>

4. Kelly RP. *J Reprod Immunol*. 2002;57:217-224. (PubMed) <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/12385844>

8

Carbetocin giúp giảm đáng kể chỉ định massage tử cung và sử dụng thêm thuốc gò tử cung khác so với oxytocin

Thử nghiệm	Hình thức sinh	Liều/đường dùng	Can thiệp hỗ trợ
Dansereau và cs (1999) ¹	Mổ lấy thai chủ động	Carbetocin: Đơn liều 100 mcg tiêm mạch nhanh (n=329) Oxytocin: đơn liều 5 IU tiêm mạch nhanh + 20 IU truyền mạch nhanh 125 mL/giờ trong 8 giờ (n=330)	• So với thai phụ sử dụng oxytocin thì thai phụ sử dụng carbetocin ít cần bổ sung thuốc gò tử cung khác : 4.7 vs 10.1% (p<0.05)
Borruto và cs (2009) ²	Mổ lấy thai chủ động và cấp cứu	Carbetocin: đơn liều 100 mcg tiêm mạch nhanh (n=52) Oxytocin: 10 IU truyền tĩnh mạch trong 2 giờ (n=52)	• So với thai phụ sử dụng oxytocin thì thai phụ sử dụng carbetocin ít cần bổ sung thuốc gò tử cung khác : 3.8 vs 9.6% (p<0.01)
Attalagos và cs (2010) ³	Mổ lấy thai chủ động và cấp cứu	Carbetocin: 100 mcg tiêm mạch nhanh (n=188) Oxytocin: đơn liều 5 IU tiêm mạch trong 30-60 giây (n=189)	• So với thai phụ sử dụng oxytocin thì thai phụ sử dụng carbetocin cần bổ sung ít thuốc gò tử cung khác: 33.5 vs 45.5% (p=0.023) • So với thai phụ sử dụng oxytocin thì thai phụ sử dụng carbetocin ít cần bổ sung thuốc gò tử cung khác : 10.6 vs 18.5% (p=0.043)
Thử nghiệm	Hình thức sinh	Liều/đường dùng	Can thiệp hỗ trợ
Boucher và cs (2004) ⁴	Sinh thường	Carbetocin: đơn liều 100 mcg tiêm bắp nhanh (n=83) Oxytocin: 10 IU truyền mạch nhanh trong 2 giờ (n=77)	• So với thai phụ sử dụng oxytocin thì thai phụ sử dụng carbetocin ít cần chỉ định massage tử cung: 43 vs 62% (p=0.02) • So với thai phụ sử dụng oxytocin thì thai phụ sử dụng carbetocin ít cần chỉ định massage tử cung và/hoặc dùng thêm thuốc gò tử cung khác: 45 vs 64% (p=0.02)

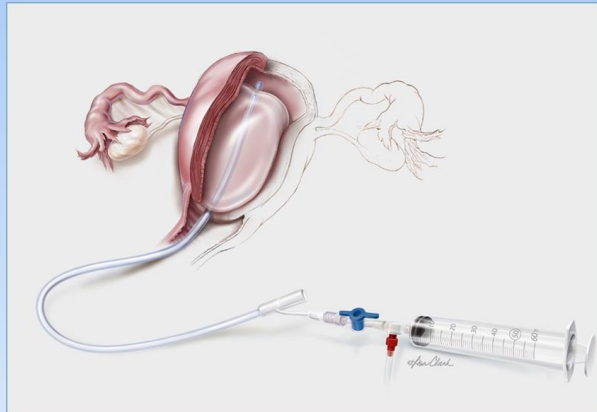
- Dansereau J, et al. Am J Obstet Gynecol 1999;180:670-676. (PubMed) [http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/10076146]
- Borruto F, et al. Arch Gynecol Obstet 2009;280:707-712. (PubMed) [http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/19229549]
- Attalagos G, et al. BJOG 2010;117:929-936. (PubMed) [http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20482333]
- Boucher M, et al. J Obstet Gynaecol Can 2004;26:481-488. (PubMed) [http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15151735]

9

Kỹ thuật chèn ép cầm máu trong BHSS

Kỹ thuật	Nhận xét
Ép tử cung bằng 2 tay	
Chèn tampon trong tử cung	Gạc 4 inch, có thể nhúng hoặc không 5000 đơn vị thrombin trong 5 ml nước muối sinh lý vô khuẩn
Đặt bóng Sengstaken-Blakemore	
Bóng chèn Bakri	Đặt bóng vào, bơm 300-500ml nước muối sinh lý

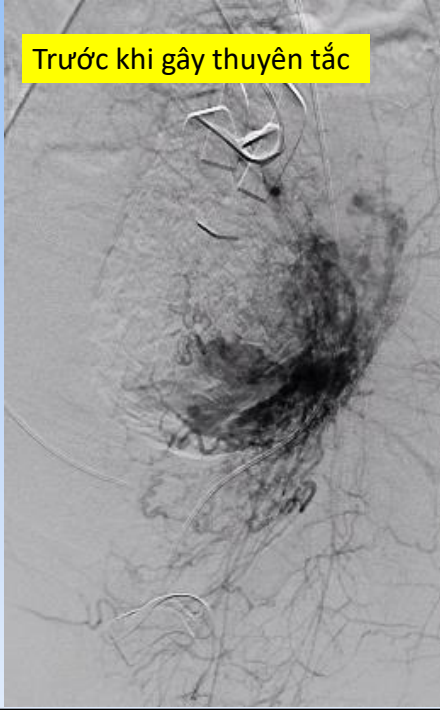
Bóng Bakri

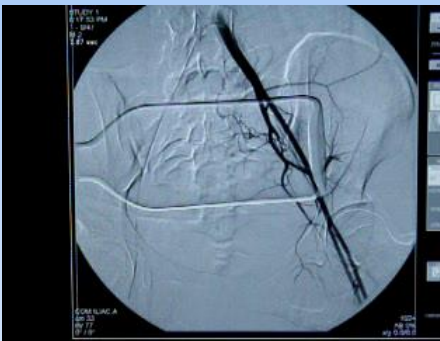
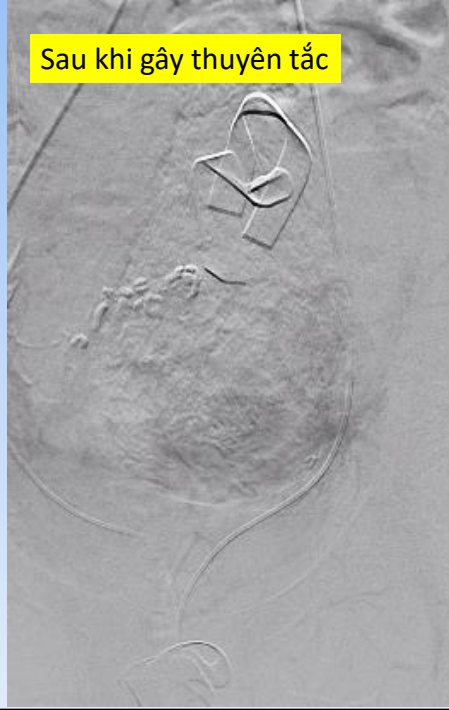
Thuyên tắc xuyên mạch

- Chỉ định:
  - BN có dấu hiệu sinh tồn ổn định
  - Chảy máu kéo dài, đặc biệt tốc độ máu mất không quá nhiều
- Gây thuyên tắc bằng Gelfoam, vòng xoắn, hoặc keo.
- Chèn bằng bóng
- Có thể thuyên tắc mạch sau khi đã cắt tử cung mà vẫn chảy máu hoặc thuyên tắc mạch để bảo tồn chức năng sinh sản

Trước khi gây thuyên tắc

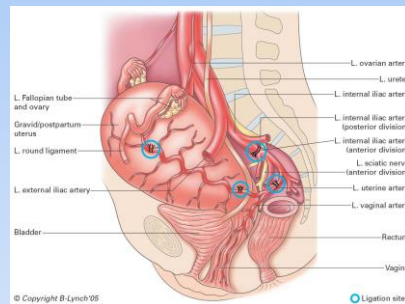
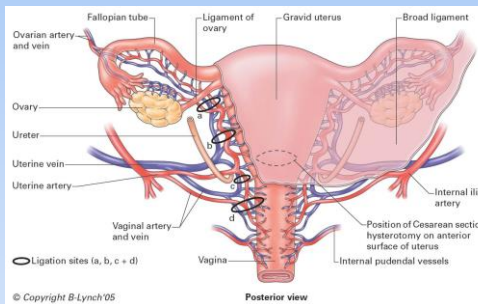
Sau khi gây thuyên tắc

Điều trị ngoại khoa trong BHSS

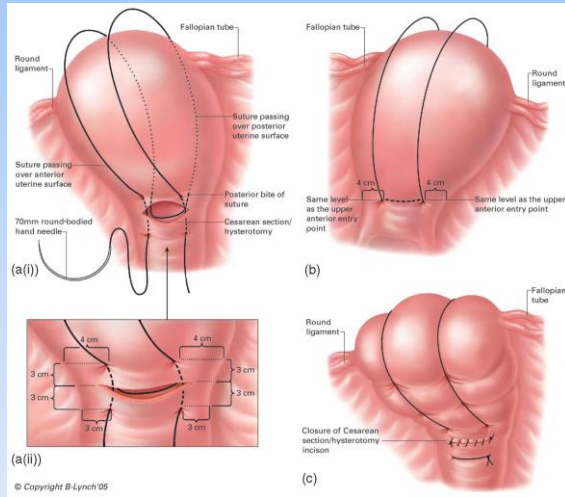
Techniques	Comment
Thắt ĐM hạ vị	Ít thành công hơn mong đợi; thường dành cho bác sĩ có kinh nghiệm thực hiện
Thắt ĐM tử cung	Hai bên; có thể thắt luôn bó mạch tử cung – buồng trứng
May mũi B-Lynch	
May ép	May mũi vuông May mũi Hayman
May lại chỗ vỡ	
Cắt tử cung	

Thắt các mạch máu cung cấp cho tử cung

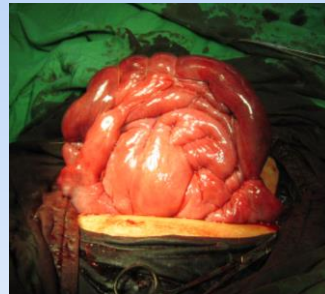
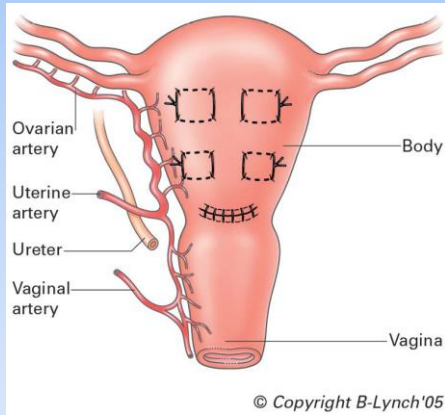

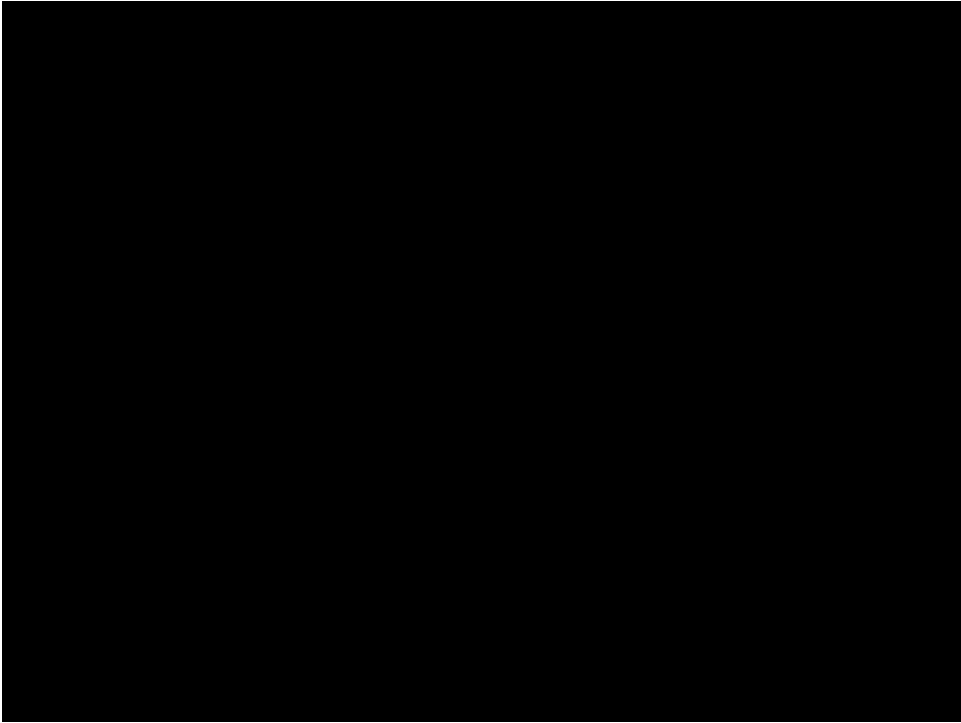

May mõi B-Lynch

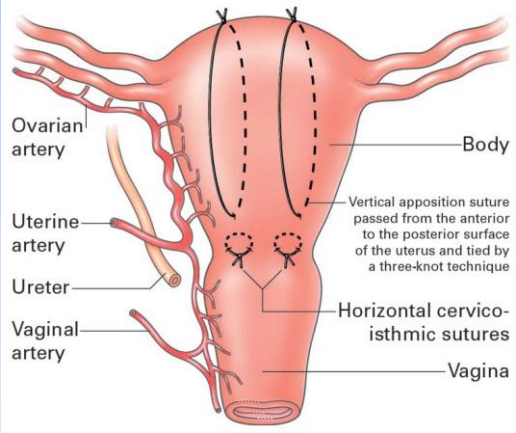

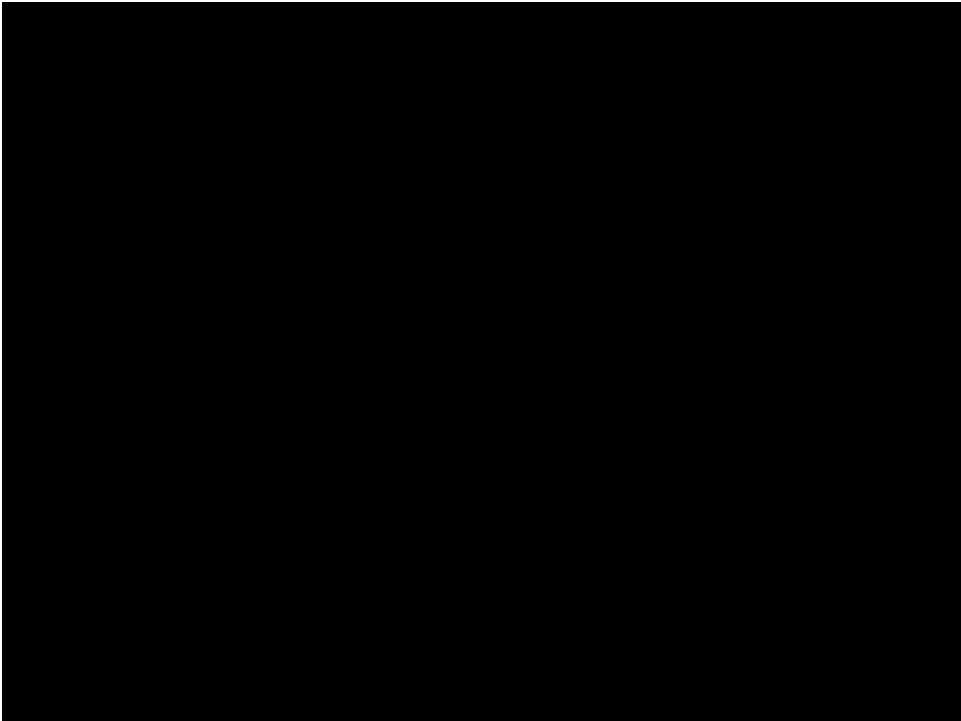
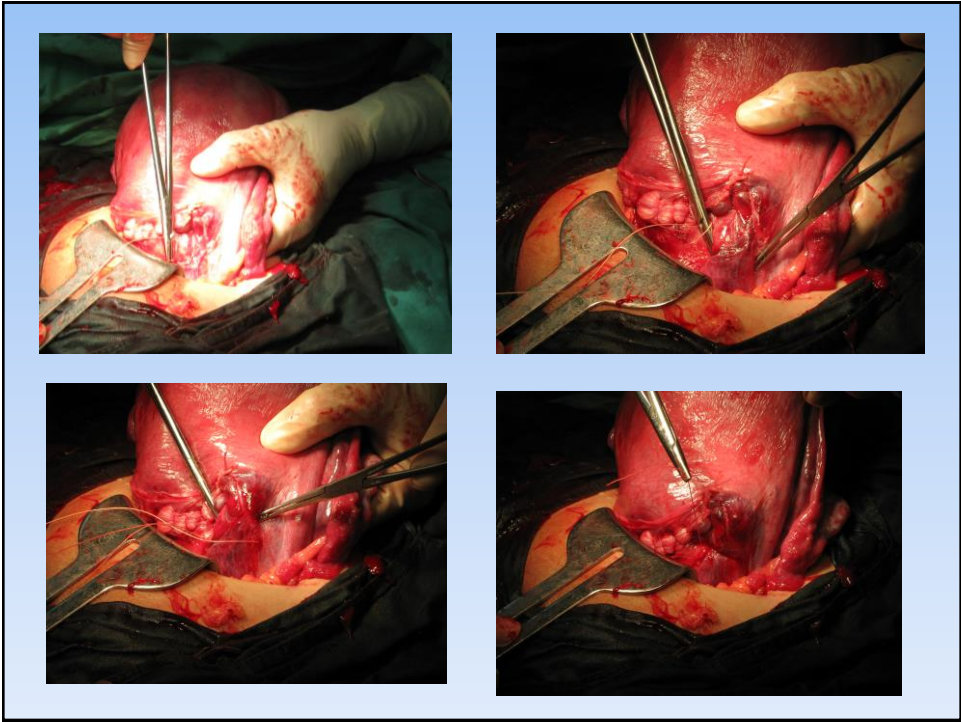
May mõi vuông

May ép tử cung Hayman không mở buồng tử cung

*Cám ơn quý vị đã chú ý theo
dõi*